

Warszawa, 13 listopada 2023 r.

Szanowny Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła MICHAŁA LAJERA.....

Michał Lajera

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SPS-4P.020.4.2023
Data wpływu 14. 11. 2023

Popieram projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis	Nr legitymacji poselskiej
1.	MICHAŁ UAWER		412
2.	KRZYSZTOF BOSAK		33
3.	WŁODZIMIERZ SZUALIK		340
4.	KRZYSZTOF TRODZI		397
5.	BARTŁOMIJEJ PŁĘG		285
6.	Ryszard Mielke		414
7.	ROMAN FRITZ		81
8.	KRZYSZTOF MUKAWA		254
9.	BRONISŁAW FOLTYN		80
10.	KARINA BOJAK		32
11.	GRZEGORZ PŁACZEK		296
12.	STANISŁAW TYRKA		401
13.	GRZEGORZ BRAUN		34
14.	WITOLD TOMASZOWICZ		399
15.	Konrad Serbent		16
16.			
17.			

KONFEDERACJA
WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ

Popieram projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis	Nr legitymacji poselskiej
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			

USTAWA

z dnia 2023 r.

o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

Art. 1. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1230; zm.: Dz. U. z 2023 r. poz. 614, poz. 1429 i poz. 1941) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 6 ust 1 skreśla się pkt 5;
- 2) w art. 11 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą oraz osoby z nimi współpracujące.”;
- 3) w art. 12 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Dobrowolnie ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają na swój wniosek osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą oraz osoby z nimi współpracujące.”;
- 4) w art. 13 skreśla się pkt 4 oraz pkt 5.

Art. 2. 1. W pierwszym roku obowiązywania ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy, niebędące mikroprzedsiębiorcami, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

2. W drugim roku obowiązywania ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy, niebędące mikroprzedsiębiorcami, małymi lub średnimi przedsiębiorcami, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

3. W ciągu trzech miesięcy od wejścia w życie przepisów zwalniających z obowiązku podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy, których to zwolnienie dotyczy, zobowiązane są do złożenia oświadczenia w sprawie chęci kontynuacji podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu oraz wypadkowemu.

4. W przypadku braku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 3 przyjmuje się, że osoby, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy wyraziły chęć dalszego podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu oraz wypadkowemu.

5. Przepisy art. 36 stosuje się odpowiednio.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

UZASADNIENIE

Celem projektu ustawy jest stopniowa likwidacja uciążliwego obowiązku opłaty składek na ubezpieczenie społeczne na rzecz wprowadzenia systemu dobrowolnych składek dla przedsiębiorców. W pierwszym roku jej obowiązywania dobrowolność ubezpieczeń miałyby objąć mikroprzedsiębiorców, w drugim małych i średnich, a od trzeciego wszystkich przedsiębiorców.

Każdy pracujący Polak oddaje przeciętnie państwu około 40% swoich dochodów w formie PIT, składek na ZUS i składek na NFZ. Następnie płaci VAT, akcyzę oraz różne paropodatki, w wyniku czego ponad połowa dochodów pracującej części społeczeństwa trafia w ręce polityków i biurokratów. Rząd rzuca kłody pod nogi najbardziej pracowitym i przedsiębiorczym Polakom zabierając im większość owoców ich pracy. Najlepszym przykładem ucisku fiskalnego są składki na ZUS dla przedsiębiorców, które w 2024 r., łącznie ze składką zdrowotną wyniosą ponad 2000 zł miesięcznie. Kwota ta jest dla nich ogromnym obciążeniem i stanowi trudną do przekroczenia barierę dla rozwoju małych firm, a także częstą przyczynę ich bankructwa lub ucieczki w szarą strefę.

W zamian za te wszystkie daniny otrzymujemy wizję głodowych emerytur, niewydolny system ochrony zdrowia i niedostosowaną do potrzeb rynku pracy edukację. Wiele z naszych wspólnych pieniędzy jest bezmyślnie wydawanych na ciągle rozrastającą się biurokrację, która te podatki zbiera, a także na coraz to nowe programy socjalne. Skala rozkradania i marnotrawienia pieniędzy w naszym państwie jest gigantyczna.

Powyższe potwierdzają dane statystyczne. Z danych ZUS wynika, że według stanu z 31 grudnia 2022 roku, liczba aktywnych płatników z zadłużeniem wobec ZUS wyniosła ponad 630,1 tys. To o 34,6 proc. więcej niż rok wcześniej, kiedy było ich przeszło 468,1 tys. Łączna kwota zadłużenia to 17,336 mld zł. Z danych ZUS wynika, że co do zasady zadłużenie dotyczy mikrofirm i małych przedsiębiorców, dla których znaczne podwyższenie obciążeń bardzo mocno wpłynęło na rentowność biznesu. Właściciele firm widzą w swoim portfelu, że skala obciążeń wzrosła w sposób znaczący i nie trafia do nich stwierdzenie często powtarzane przez wszystkie dotychczasowe rządy w Polsce, że składki na ZUS to nie jest podatek nakładany głównie na przedsiębiorców. Z tych powodów projektodawca proponuje zniesienie obowiązku opłaty składek emerytalnych, rentowych, chorobowych oraz wypadkowych przez przedsiębiorców.

Jak pokazują badania sondażowe wykonane przez Instytut Badawczy IPC w 2019 r., aż 45% przedsiębiorców zadeklarowało rezygnację z opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, a 43% opłacałoby je nadal, nawet gdyby istniała możliwość rezygnacji. Sondaż ten pokazał też, że 88,6% przedsiębiorców, którzy chcieliby zrezygnować z obowiązkowego ZUS-u zadeklarowało chęć przystąpienia do prywatnych ubezpieczeń, a 37,9% zrobiłoby to nawet jeśli koszt i poziom świadczeń był podobny do oferowanych w systemie publicznym. Prawie co trzeci (32,2%) respondent wybrałby system prywatny niezależnie od kosztów, natomiast pozostałe 18,5% badanych uzależniło swoją decyzję od wysokości składki.

Wprowadzenie dobrowolnego ZUS-u poprawiłoby warunki prowadzenia firmy, wpływając pozytywnie na wszelkie inicjatywy biznesowe, przekładając się tym samym na rozwój gospodarczy kraju. Przedsiębiorcy, wśród których jest wielu młodych i energicznych Polaków, powinni mieć wybór, czy korzystać z ubezpieczenia emerytalnego w ZUS, czy oszczędzać gdzieś indziej lub samodzielnie.

Przykłady państw Unii Europejskiej, takich jak Niemcy, wyraźnie wskazuje, że dobrowolne składki społeczne pozytywnie wpływają na rozwój przedsiębiorczości. Także w innych państwach można odnaleźć regulacje odnoszące się do dobrowolnego podlegania ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu przez osoby samozatrudnione. Przedsiębiorcy w Bułgarii i Czechach mogą dobrowolnie ubezpieczyć się od skutków ryzyka, choroby, macierzyństwa czy wypadku przy pracy. Francja zakłada dobrowolność ubezpieczenia na okoliczność wypadku przy pracy, choroby zawodowej czy bezrobocia. System zabezpieczenia społecznego w Hiszpanii zakłada dobrowolność uczestnictwa w ubezpieczeniu wypadkowym pod warunkiem, że osoby prowadzące działalność na własny rachunek zdecydowały się na pokrycie ewentualnych kosztów wypadków przy pracy z innych źródeł. W Portugalii dobrowolność ubezpieczenia chorobowego zależna jest od wysokości przychodów, a m.in. na Litwie i w Estonii, a także w krajach nienależących do UE jak Szwajcaria i Nowa Zelandia, prowadzący działalność na własny rachunek mogą wykupić ubezpieczenie emerytalne w ramach drugiego filara systemu emerytalnego na zasadach dobrowolności.

Szacuje się, że miesięcznie suma składek emerytalnych, rentowych i wypadkowych wynosi ok 1,15 mld złotych. Przy założeniu, że z możliwości rezygnacji w opłacaniu składek skorzysta 25% uprawnionych, składki w przybliżeniu wyniosą 866 mln zł. Biorąc pod uwagę roczne uszczuplenie wpływów do ZUS wynika, że sięgnie ono ok. 3,4 mld zł.

Projektowana zmiana będzie miała pozytywny wpływ na sytuację mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, w szczególności nowych i drobnych przedsiębiorców, innowatorów oraz start-upów. Zmniejszenie klina podatkowego wskutek likwidacji obowiązkowych składek emerytalnych i rentowych dla przedsiębiorców w sposób znaczący ułatwi nowym przedsiębiorcom wejście na rynek. Firmy te od początku swojego istnienia znajdują się w intensywnej fazie inwestycyjnej. Pomimo braku osiągania dochodów, zmuszone są jednak do zapłaty obowiązkowych składek ZUS. Zniesienie obowiązku opłaty składek ZUS w sposób znaczący ułatwiłoby działalność tego rodzaju firm. Ponadto, projektowana zmiana pozytywnie wpłynie na firmy oferujące ubezpieczenia społeczne w sektorze prywatnym.

W efekcie powyższego projekt będzie miał korzystny wpływ na całą gospodarkę, gdyż zlikwiduje nieprzekraczalne bariery rozwojowe dla wielu małych firm, dając im szansę na zwiększenie inwestycji, wzrost innowacyjności i produktywności. Dzięki temu będą one mogły stać się kołem zamachowym dla wzrostu gospodarczego oraz wzrostu innowacyjności i produktywności całej gospodarki.

Projekt ustawy zawiera przepisy przejściowe, zgodnie z którymi przedsiębiorcy prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w

życie niniejszej ustawy będą mieli czas na zgłoszenie braku chęci podlegania ubezpieczeniom społecznym. Brak zgłoszenia będzie oznaczał dalsze podleganie ubezpieczeniom społecznym na dotychczasowych zasadach.

Ponadto w celu złagodzenia negatywnych skutków dla budżetu państwa projekt zakłada stopniowe wprowadzanie dobrowolności składek na ZUS. W pierwszym roku miałyby on objąć jedynie tych, którzy najbardziej odczuwają negatywne skutki obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, czyli mikroprzedsiębiorców. W dalszych etapach dobrowolność byłaby rozszerzana na kolejne grupy przedsiębiorców.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy może wpłynąć pośrednio na budżet państwa z powodu zmniejszenia środków w FUS.

Projekt ustawy nie ma wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.